

مؤسسه فرهنگی هنری
دیبگران تهران

آموزش کاربردی

AJAX

AJAX

(Asynchronous JavaScript and XML)

روزبه امیر عصامی

به نام خدا

آموزش کاربردی

AJAX

مؤلف:

روزبه امیر عصامی

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است. متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

◀ عنوان کتاب: آموزش کاربرد Ajax

◀ مولف: روزبه امیر عصامی

◀ ناشر: موسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

◀ ویراستار: مهدیه مخبری

◀ صفحه آرای: نازنین نصیری

◀ طراح جلد: داریوش فرسایی

◀ نوبت چاپ: اول

◀ تاریخ نشر: ۱۴۰۲

◀ چاپ و صحافی: صدف

◀ تیراژ: ۱۰۰ جلد

◀ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۶۶۷-۸

◀ نشانی واحد فروش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه

◀ تقاطع شهدای ژاندارمری - پلاک ۱۵۸ ساختمان دانشگاه -

◀ طبقه دوم - واحد ۴ تلفن ها: ۶۶۹۶۵۷۴۹-۲۲۰۸۵۱۱۱

◀ فروشگاههای اینترنتی دیباگران تهران:

WWW.MFTBOOK.IR

www.dibagaran-tehran.com

سرشناسه: امیر عصامی، روزبه، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور: آموزش کاربرد Ajax / مولف: روزبه
امیر عصامی؛
ویراستار: مهدیه مخبری.
مشخصات نشر: تهران: دیباگران تهران: ۱۴۰۱
مشخصات ظاهری: ۱۱۴ ص: مصور،
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۶۶۷-۸
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: ای جکس (تکنولوژی توسعه وبگاه)
موضوع: Ajax (website development technology)
موضوع: وبگاه ها - توسعه web site development
شناسه افزوده: مخبری، مهدیه، ۱۳۶۹ - ویراستار
رده بندی کنگره: ۵۱۰۵/۸۸۸۵ TK
رده بندی دیویی: ۰۰۶/۷۶
شماره کتابشناسی ملی: ۹۱۳۵۶۶۳

نشانی اینستاگرام دیبا dibagaran_publishing   نشانی تلگرام: @mftbook

هر کتاب دیباگران، یک فرصت جدید علمی و شغلی.

هر گوشی همراه، یک فروشگاه کتاب دیباگران تهران.

از طریق سایتهای دیباگران، در هر جای ایران به کتابهای ما دسترسی دارید.

فهرست مطالب

مقدمه ناشر ۶

فصل اول آشنایی با AJAX ۷

۷ ..... Ajax چیست؟
۷ ..... آشنایی با نحوه عملکرد Ajax (ایجکس).
۸ ..... نحوه کار AJAX
۹ ..... مزایای AJAX
۹ ..... معایب .....
۱۰ ..... سیاست امنیتی خاستگاه مشترک (Same Origin Policy) در مرورگرها
۱۱ ..... ارسال درخواست و بازیابی پاسخ .....
۱۱ ..... Ajax GET و ارسال درخواست .....
۱۲ ..... اکشن‌های AJAX .....
۱۲ ..... امنیت سمت کاربر در AJAX .....
۱۳ ..... امنیت سمت سرور در AJAX .....
۱۳ ..... نتیجه‌گیری .....

فصل دوم آموزش کامل fetch و ajax در جاوااسکریپت ۱۵

۱۵ ..... استفاده از شیء XMLHttpRequest در javascript .....
۱۷ ..... Synchronous یا Asynchronous .....
۱۷ ..... onreadystatechange در آجاکس جاوااسکریپت .....
۱۹ ..... معرفی دستور Fetch .....
۲۰ ..... مفهوم promise .....
۲۱ ..... Async & Await چیست؟ .....
۲۲ ..... متد blob .....
۲۳ ..... حالت‌های مختلف شی (Object) .....
۲۵ ..... درخواست‌های پیشرفته .....

فصل سوم AJAX در jQuery ۳۴

۳۷ ..... متد Post در jQuery .....
۳۸ ..... مقدمه‌ای بر JSON در جی کوئری .....
۳۸ ..... چرا json مهم است؟ .....
۴۰ ..... متد load () در jQuery .....

۴۲	بارگذاری قسمت‌های مختلف صفحه
۴۳	درخواست یک فایل از دامنهٔ دیگر با استفاده از JSONP
۴۵	نمایش دادن پیشرفت حین انتظار برای اتمام درخواست
۴۷	لغو و بی‌نتیجه گذاشتن یک درخواست به‌طور ناگهانی (abort request)
۴۸	دیگر توابع و کدهای استفاده از ajax و jquery
۴۸	متد Ajax در JQuery چگونه است؟
۵۰	متد Get و Post ای جکس در جی کوئری
۵۰	متد ajax
۵۱	متد ajaxComplete
۵۱	متد ajaxError
۵۲	متد ajaxSend
۵۲	متد \$.ajaxSetup
۵۳	متد ajaxStart
۵۳	متد ajaxStop
۵۵	متد ajaxSuccess
۵۶	متد \$.get
۵۶	متد \$.getJSON
۵۶	متد \$.getScript
۵۷	متد load
۵۸	متد \$.post

فصل چهارم استفاده از AJAX در Asp.Net webform

۶۰	چگونه از ASP.NET Web Form برای کار با Ajax استفاده کنیم؟
۶۰	AJAX Extensions
۶۰	کنترل ScriptManager
۶۱	کنترل UpdatePanel
۶۵	کنترل UpdateProgress
۶۶	کنترل Timer
۶۷	JQuery Ajax

فصل پنجم استفاده از AJAX در Asp.Net MVC

۷۲	ایجاد کلاس مدل
۷۳	ایجاد طرح‌بندی برای View
۷۴	ایجاد کنترلر
۷۷	ایجاد فایل نمایش جزئیات
۷۹	تغییرات در فایل‌های ضروری

خروجی پروژه ASP.net ۷۹

فصل ششم ..... AJAX Control Toolkit ۸۱

معرفی کنترل‌های ASP.NET AJAX Control Toolkit ۸۱

ابزار کنترل ASP.NET CORE AJAX چه قدر قدرتمند است؟ ۸۱

نصب Ajax Control Toolkit در ویژوال جعبه‌ابزار ویژوال استودیو ۸۲

نحوه نصب Ajax Control Toolkit را در ToolBox ویژوال استودیو ورژن ۲۰۰۸, ۲۰۱۰, ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ ... ۸۲

نحوه نصب Ajax Control Toolkit را در ToolBox ویژوال استودیو ورژن‌های بالاتر از ۲۰۱۳ ..... ۸۵

ابزارهای Ajax Control toolkit ۸۶

Accordion ۸۶

کنترل AlwaysVisibleControl ۸۹

کنترل AnimationExtender ۹۰

کنترل AutoComplete ۹۱

خصوصیت‌های AutoComplete ۹۲

کنترل Calender ۹۳

خصوصیت‌های کنترل Calender ۹۴

کنترل CascadingDropDownExtender ۹۷

کنترل CollapsiblePanel ۱۰۵

فصل هفتم ..... استفاده از AJAX در PHP ۱۰۹

فرم ورود با AJAX Button Handler ۱۰۹

ارسال درخواست ورود از طریق تابع AJAX جاوا اسکریپت ۱۱۰

فصل هشتم ..... استفاده از AJAX در LARAVEL ۱۱۲

خط‌مشی انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرصه کتاب‌هایی با کیفیت عالی است که تواند
خواسته‌های به روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد.
هر کتاب دیباگران تهران، یک فرصت جدید شغلی و علمی

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بی‌کران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگی این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی و آموزشی گام‌هایی هرچند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم.

گسترده‌گی علوم و سرعت توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه، نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی‌ترین و راحت‌ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع‌رسانی، بیش از پیش برجسته نموده است.

در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران و محققان در زمینه‌های گوناگون و مورد نیاز جامعه تلاش نموده برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پُر بار، معتبر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقمندان قرار دهد.

کتابی که در دست دارید تألیف "جناب آقای روزبه امیر عصامی" است که با تلاش همکاران ما در نشر دیباگران تهران منتشر گشته و شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.

با نظرات خود مشوق و راهنمای ما باشید

با ارائه نظرات و پیشنهادات و خواسته‌های خود، به ما کمک کنید تا بهتر و دقیق‌تر در جهت رفع نیازهای علمی و آموزشی کشورمان قدم برداریم. برای رساندن پیام‌هایتان به ما از رسانه‌های دیباگران تهران شامل سایتهای فروشگاهی و صفحه اینستاگرام و شماره‌های تماس که در صفحه شناسنامه کتاب آمده استفاده نمایید.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
dibagaran@mftplus.com

Ajax چیست؟

Ajax مخفف Asynchronous Javascript and Xml است. Ajax فقط وسیله‌ای برای بارگذاری داده‌ها از سرور و به‌روزرسانی بخش‌هایی از یک صفحه وب بدون بارگیری مجدد کل صفحه است. اساساً، کاری که Ajax انجام می‌دهد. استفاده از شیء XMLHttpRequest (XHR) داخلی مرورگر برای ارسال و دریافت اطلاعات به یک وب سرور به‌صورت ناهمزمانی می‌باشد که در پس‌زمینه، بدون مسدودکردن صفحه یا تداخل با تجربه کاربر صورت می‌گیرد.

Ajax به قدری محبوب شده است که به سختی برنامه‌ای را پیدا می‌کنید که از Ajax استفاده نکند هرچند کم. نمونه‌ای از برخی از برنامه‌های آنلاین در مقیاس بزرگ که توسط Ajax هدایت می‌شوند عبارت‌اند از Gmail : Google Maps، Google Docs، YouTube، Facebook، Flickr و بسیاری از برنامه‌های کاربردی دیگر.

توجه: Ajax یک فناوری جدید نیست، در واقع، Ajax حتی واقعاً یک فناوری نیست. Ajax فقط یک اصطلاح برای توصیف فرایند تبادل داده‌ها از یک وب سرور به‌صورت ناهمزمان از طریق جاوا اسکریپت، بدون رفرش کردن دوباره صفحه است.

نکته: عبارت X (یعنی XML) در AJAX اشتباه نگیرید. فقط دلایل تاریخی وجود دارد. سایر فرمت‌های تبادل داده مانند HTML، JSON یا متن ساده را می‌توان به‌جای XML استفاده کرد.

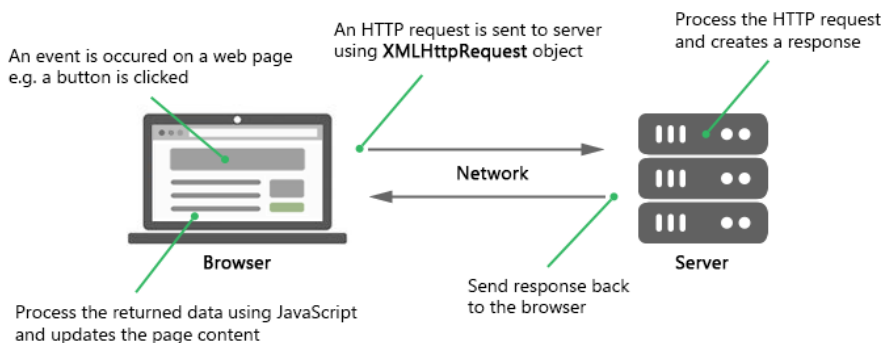
آشنایی با نحوه عملکرد Ajax (ایجکس)

برای انجام ارتباط Ajax، جاوا اسکریپت از یک شیء ویژه تعبیه شده در مرورگر استفاده می‌کند. یک شیء XMLHttpRequest (XHR) برای ایجاد درخواست‌های HTTP به سرور و دریافت داده‌ها در پاسخ.

همه مرورگرهای مدرن (Opera، Safari، IE7+، Firefox، Chrome) از شیء XMLHttpRequest پشتیبانی می‌کنند.

تصاویر زیر نحوه عملکرد ارتباط Ajax را نشان می‌دهد:

← نحوه عملکرد Ajax

از آنجایی که درخواست‌های Ajax معمولاً ناهمزمان هستند، اجرای اسکریپت به محض ارسال درخواست Ajax ادامه می‌یابد، یعنی مرورگر اجرای اسکریپت را متوقف نمی‌کند تا زمانی که پاسخ سرور بازگردد.

نحوه کار AJAX

کاربر یک رویداد را روی صفحه وب فعال می‌کند، مانند کلیک روی یک باتن.

در سمت سرور، یک شیء XMLHttpRequest (درخواست HTML) با استفاده از شیء XMLHttpRequest به سرور ارسال می‌شود. این شیء با پارامتر درخواست روی شبکه پیکربندی شده است.

XMLHttpRequest یک درخواست ناهمزمان به سرور ایجاد می‌کند.

در سمت سرور، یک شیء سرولت (servlet) یا یک شنونده (listener) رویداد، درخواست دریافت شده از سمت کاربر مانند داده‌های بازبازی شده از پایگاه داده را کنترل می‌کند. پاسخ با داده‌های درخواستی در قالب سند XML ساخته می‌شود.

با استفاده از تابع برگشتی، شیء XMLHttpRequest داده‌ها را دریافت می‌کند، آنها را پردازش کرده و HTML DOM را به‌روزرسانی می‌کند تا صفحه با داده‌های جدید درخواست شده توسط کاربر نمایش داده شود.

AJAX چندین فناوری را با هم ترکیب می‌کند، زیرا خودش نمی‌تواند به‌طور مستقل صفحات پویا و تعاملی ایجاد کند. موارد زیر لیستی از فناوری‌هایی است که AJAX برای ساخت صفحات وب از آنها استفاده می‌کند.

جاوا اسکریپت (JavaScript): با فعال شدن یک رویداد، تابع جاوا اسکریپت فراخوانی می‌شود. تعاملات Ajax با کدهای جاوا اسکریپت آغاز می‌شود و پس از کامل شدن تعاملات آن، جاوا اسکریپت کدهای منبع HTML صفحه را به‌روزرسانی می‌کند.

دام (DOM): مخفف Document Object Model است و برای نمایش ساختار اسناد XML و HTML استفاده می‌شود.

CSS (سی اس اس): برای سبک‌دهی نمایش محتوای صفحه استفاده می‌شود. آموزش کامل و رایگان سی اس اس

XMLHttpRequest: برای انجام تعامل ناهمگام از کاربر به سرور با استفاده از شیء جاوا اسکریپت به کار می‌رود.

مزایای AJAX

با استفاده از AJAX نیازی به ارسال فرم برای اعتبارسنجی نیست. AJAX امکان اعتبارسنجی فرم را به‌طور همزمان هنگام ورود داده‌ها توسط کاربر فراهم می‌کند.

AJAX از بارگیری مجدد کل صفحه جلوگیری می‌کند، زیرا فقط بخشی از صفحه وب را به‌روزرسانی می‌کند.

AJAX براساس استانداردهای باز مانند HTML و CSS برای ارائه صفحه وب است. داده‌ها در XML واکنشی شده از سرور ارسال، بازیابی و ذخیره می‌شوند.

واکنشی داده‌ها با استفاده از شیء XMLHttpRequest انجام می‌گیرد.

معایب

به این خاطر که به‌روزرسانی توسط کد جاوا اسکریپت (JavaScript) و در سمت سرویس‌گیرنده (client) انجام می‌گیرد، state (وضعیت) در تاریخچه (history) مرورگر ثبت نشده و از این طریق امکان استفاده از دکمه‌های Forward و Back برای پیمایش بین وضعیت‌های مختلف صفحه از کاربر سلب می‌شود.

بنا به دلایل ذکرشده در بالا، کاربر قادر نخواهد بود وضعیت دلخواه را bookmark یا نشانه‌گذاری کند.

داده‌هایی که توسط تکنولوژی AJAX بارگذاری می‌شوند، توسط موتورهای جستجوی مطرح شماره یا اندیس‌گذاری نمی‌شوند.

کاربرانی که از مرورگرهایی بدون قابلیت پشتیبانی از جاوا اسکریپت استفاده می‌کنند (یا جاوا اسکریپت در آنها غیرفعال شده است)، نمی‌توانند از امکاناتی که AJAX در صفحه وب مورد نظر فراهم می‌کند، بهره‌مند شوند.

دو آیتم اول ذکرشده در لیست معایب بالا را می‌توان با استفاده از یک iframe و خواندن/نوشتن داده‌ها از بخش بعد از کاراکتر # در آدرس URL، برطرف کرد.

سیاست امنیتی خاستگاه مشترک (Same Origin Policy) در مرورگرها

سیاست خاستگاه مشترک یک ویژگی امنیتی است که در پیاده‌سازی جاوا اسکریپت در بیشتر مرورگرهای مطرح و همچنین دیگر تکنولوژی‌های مورد استفاده در بستر مرورگر، همچون Flash کاربرد دارد. این سیاست در اصل به شما اجازه می‌دهد به صفحات موجود در یک سایت/دامنه درخواست دهید، اما مانع از این می‌شود که به صفحات مستقر بر روی دیگر دامنه‌ها، زیردامنه (subdomain) یا از طریق یک پروتکل دیگر، درخواست ارسال کنید (و داده در صفحه جاری بارگذاری نمایید). از آنجایی که این ویژگی متعلق به جاوا اسکریپت می‌باشد، متعاقباً جزئی از جی کوئری نیز محسوب می‌شود. برای مثال نمی‌توانید از صفحه متعلق به دامنه دیگر، به وسیله توابع Ajax، اطلاعات در صفحه جاری بارگذاری نمایید. روش‌هایی برای هک کردن (یا دور زدن) سیاست مزبور وجود دارد که در تمامی مرورگرها به درستی کار نمی‌کند یا مشکلات دیگری را به وجود می‌آورد. با این حال، گاهی لازم می‌شود درخواست‌هایی را به صفحه متعلق به دامنه دیگر ارسال کنید، به خصوص زمانی که هر دو دامنه به شما تعلق دارد یا مالک دامنه دوم اجازه دسترسی به صفحات آن را به شما می‌دهد. خوشبختانه، استاندارد JSONP به شما این امکان را می‌دهد. اگرچه این کار با جاوا اسکریپت یک نوع هک محسوب شده و انجام آن در این زبان با زحمت فراوانی همراه است، اما jQuery از این قابلیت به راحتی پشتیبانی می‌کند و به شما اجازه می‌دهد تا به آسانی فراخوانی را براساس JSONP (درست به راحتی و مشابه توابع ajax) انجام دهید. کافی است نوع داده‌ای بازگشتی (return type) را به "json" تغییر دهید تا فراخوانی get() و post() ویرایش شده و براساس استاندارد JSONP صورت گیرد.

JSONP یک تکنیک می‌باشد که برنامه‌نویسان تحت وب برای غلبه کردن بر محدودیت‌های cross-domain اعمال شده توسط مرورگرها از آن استفاده می‌کنند. به کمک آن می‌توان اطلاعات مورد نظر را از سیستم‌هایی غیر از سیستمی که صفحه را میزبانی می‌کند (سرویس می‌دهد)، بازیابی نمود.

JavaScript Object Notation (نشانه‌گذاری شیء جاوا اسکریپت)، به اختصار JSON، یک فرمت برای انتقال آسان و سریع داده‌های ساخت یافته، از طریق اینترنت می‌باشد. اگرچه این تکنیک در اصل برای کار با جاوا اسکریپت طراحی شده، اما هم اکنون بسیاری دیگر از زبان‌های برنامه‌نویسی نیز از آن پشتیبانی می‌کنند. این تکنولوژی به شما اجازه می‌دهد به راحتی آرایه‌ها و اشیاء خود را به فرمت JSON تبدیل کرده و آنها را با سرعت بالا انتقال دهید.

در مبحث بعدی، یک مثال ایجاد می‌کنیم که در آن یک فایل را، با استفاده از تکنولوژی JSON، از subdomain دیگر درخواست می‌کنیم.

← ارسال درخواست و بازیابی پاسخ

- ساخت نمونه XMLHttpRequest با:

```
var req = new XMLHttpRequest();
```

- ارسال درخواست به سرور با استفاده از تابع: `open()`

فایل می‌تواند هم `.txt` و هم `.xml` باشد

```
req.open("GET","test.txt");
req.open("POST", add-emp.php);
```

- متد GET معمولاً برای ارسال مقدار داده کم به سرور استفاده می‌شود. با متد POST داده‌ها به‌عنوان بخشی از متن درخواست HTTP ارسال می‌شوند. در GET داده‌ها به‌عنوان پارامتر URL ارسال می‌شوند و در آدرس مرورگر قابل مشاهده هستند؛ درحالی‌که در POST داده‌ها را نمی‌توان مشاهده کرد.
- استفاده از تابع `send()` شیء `XMLHttpRequest()`؛ برای ارسال درخواست به سرور:

```
req.send();
```

پارامترهای تابع `send()` اختیاری است که با آنها می‌توان بدنه درخواست را تعیین کرد.

← Ajax GET و ارسال درخواست

از GET معمولاً برای بازیابی اطلاعات از سرور استفاده می‌شود. `send()` بلافاصله درخواست ناهمزمان را برمی‌گرداند. به همین دلیل قبل از پردازش بیشتر روی پاسخ باید بررسی کنیم که پاسخ در کجای چرخه حیات خودش وجود دارد. از ویژگی `readyState` شیء `XMLHttpRequest` استفاده می‌شود. ویژگی `readyState` به‌راحتی با یک عدد صحیح هنگامی فراخوانی تابع `onreadystatechange` با تغییر `readyState`، وضعیت درخواست HTTP را توصیف می‌کند. مقادیر: `readyState`

- مقدار ۰ برای حالت UNSENT یا فرستاده نشده، درخواست هنوز شروع نشده است.
- مقدار ۱ برای حالت OPENED یا باز شده، تابع `open()` اتصال سرور را با موفقیت برقرار کرده تا درخواست عملی شود.
- مقدار ۲ برای حالت HEADER_RECEIVED یا هدر دریافت شده، سرور با موفقیت درخواست را دریافت کرده است.
- مقدار ۳ برای حالت LOADING یا در حال پردازش، پردازش درخواست در حال انجام است.
- مقدار ۴ برای حالت DONE یا انجام شده، پردازش درخواست کامل شده و پاسخ در سرور آماده است.

رویداد `readystatechange` هنگام تغییر ویژگی `readyState` فعال می‌شود.

کد وضعیت HTTP وضعیت پاسخ `XMLHttpRequest` را برمی‌گرداند، معمولاً از کد وضعیت استفاده می‌شود.

200- سرور درخواست را با موفقیت پردازش کرد.

404- سرور نمی‌تواند صفحه درخواستی را پیدا کند.

503- سرور به‌طور موقت در دسترس نیست.

از متد POST برای ارسال داده‌های فرم به سرور استفاده می‌شود. داده‌های فرم را می‌توان با استفاده از شیء FormData یا با استفاده از یک رشته پرس‌وجو مثل

```
req.send(key=value1&key=value2&..&keyN=valueN)
```

ارسال کرد.

در ارسال داده‌ها با یک رشته پرس‌وجو (query) باید به‌طور صریح هدر (header) درخواست را با استفاده از setRequestHeader() تنظیم کنیم.

```
Req.setRequestHeader("Content-type", "application/x-www-urlencoded");
```

setrequestHeader() بعد از فراخوانی open() و قبل از send() فراخوانی می‌شود.

معمولاً از هدرهای درخواست در setRequestHeader() استفاده می‌شود.

txt/html, text/plain, application/xml, application/json.

با کمک داده‌های فرم می‌توانیم به‌راحتی با استفاده از XMLHttpRequest.send() مجموعه‌ای از جفت‌های کلید - مقدار برای نمایش فیلدهای فرم و مقادیر آنها بسازیم.

← اکشن‌های AJAX

موارد زیر لیستی از اکشن‌های رخ داده در AJAX می‌باشند:

- کاربر یک رویداد را فعال می‌کند، یک تابع جاوا اسکریپت فراخوانی شده و شیء XMLHttpRequest ایجاد و پیکربندی می‌شود.
- تماس ناهمزمان توسط XMLHttpRequest با سرور برقرار می‌شود، سرور پاسخ را در قالب XML برمی‌گرداند.
- پاسخ با استفاده از فراخوانی تابع callback() شیء XMLHttpRequest پردازش می‌شود و DOM به‌روزرسانی خواهد شد.

امنیت سمت کاربر در AJAX

- از ساخت XML یا JSON به‌صورت پویا خودداری کنید، برای امنیت XML و JSON از یک کتابخانه امن برای حفظ امنیت ویژگی‌ها و عناصر داده استفاده کنید.
- همیشه داده‌هایی که نیاز به رمزگذاری دارند را با استفاده از TLS / SSL در سمت سرور نگه دارید.

- هرگز از eval() سمت کاربر استفاده نکنید، همیشه از txt به جای html استفاده کنید، زیرا txt از بسیاری از مشکلات XSS جلوگیری می‌کند.
- برای جلوگیری از مشکلات نفوذ (injection)، همیشه قبل از ارسال از رمزگذاری صحیح داده‌ها اطمینان حاصل کنید.
- کدهای ضعیف جاوا اسکریپت به هکرها کمک کرده و مشکلات امنیتی ایجاد می‌کند.
- کاربران می‌توانند کدهای جاوا اسکریپت را بخوانند؛ بنابراین مطمئن شوید که همه داده‌ها و قوانین مهم و حیاتی به جای مرورگر در سرور قرار دارند.
- کدهای جاوا اسکریپت که در زمان بارگیری لازم نیستند را به پایین صفحه منتقل کنید تا صفحه سریعتر بارگیری شود. انتقال کدهای جاوا اسکریپت به انتهای صفحه باعث می‌شود تا مرورگر ابتدا قسمت‌های ضروری و لازم را نمایش دهد و بعد از آن جاوا اسکریپت را بارگیری کند.
- همیشه از جاوا اسکریپت کوچک شده استفاده کنید، زیرا حذف کاراکترهای غیرضروری اندازه جاوا اسکریپت را کاهش می‌دهد.

امنیت سمت سرور در AJAX

- از نوشتن کد سریال‌سازی در سمت سرور خودداری کنید.
- همیشه از توکن‌های CSRF در سمت سرور استفاده کنید.
- همیشه هنگام استفاده از JSON یا XML از فریمورک استفاده کنید.
- احراز هویت، مجوزهای قانونی و سایر محافظت‌های داده را یا در web.xml مشخص کنید یا آن را به صورت برنامه‌ای انجام دهید.

نتیجه‌گیری

یاد گرفتیم که با استفاده از AJAX می‌توانیم داده‌ها را به‌آسانی به‌صورت غیرهمزمان از طریق شبکه مبادله کنیم و بدون بارگیری مجدد کل محتوا آن را به‌صورت پویا به‌روزرسانی کنیم. محبوبیت AJAX در حال افزایش است، زیرا یک زبان اسکریپت نویسی با استفاده از JavaScript است که مزایای بسیاری دارد.

- AJAX مجموعه‌ای از فناوری‌های قوی است که برای توسعه صفحات وب پویا استفاده می‌شود.
- با انتقال تنها داده‌های مورد نیاز فرم به سرور به ایجاد صفحات با واکنش‌گرایی بیشتر کمک می‌کند.

یکی از اشیای مهمی که AJAX از آن استفاده می‌کند، شیء XMLHttpRequest از جاوا اسکریپت است که به ارتباط غیرهمزمان کاربر و سرور کمک می‌کند.

- با استفاده از AJAX می‌توانیم بار شبکه و استفاده از پهنای باند را فقط با درخواست داده‌های مورد نیاز کاهش دهیم.
- بدون AJAX در صفحات وب سنتی دریافت اطلاعات از سرور به زمان بیشتری نیاز دارد. حتی اگر تغییرات کوچکی در صفحه رخ دهد، کل صفحه دوباره بارگیری می‌شود.
- بزرگترین مزیت AJAX استفاده از فرم است که عنصر مشترک در صفحه وب است. با استفاده از AJAX اعتبارسنجی فیلدها در لحظه با یک تماس رفت و برگشتی به سرور برای بازیابی و یا ذخیره داده‌ها بدون ارسال کل صفحه به سرور انجام می‌شود. با عدم ارسال کامل داده‌ها استفاده از شبکه به حداقل رسیده و عملیات سریعتر انجام می‌شود.

Ajax با بهبود فوق‌العاده ویژگی‌های سرعت، عملکرد و قابلیت استفاده، برنامه‌های وب را واکنشگرتر، سریع‌تر و کاربرپسندتر می‌کند.

همانطور که می‌دانید در ابتدا آجاکس و یا همان **ajax** در زبان جاوااسکریپت، وظیفه ارتباط با سرور در نوع داده غیر همزمان را برعهده داشت و امروزه در مرورگرهای آپدیت و به‌روز، دستور **fetch** به ترتیب به معرفی و انواع آنها می‌پردازیم و تا حدی در جزئیات آنها ریز می‌شویم.

استفاده از شیء XMLHttpRequest در java script

با استفاده از شیء XMLHttpRequest در آجاکس می‌توانیم یک درخواست به سمت سرور ایجاد و ارسال کنیم. مانند مثال زیر:

```
<div id="Result"></div>
<p style="text-align:center;"> <button onclick="Load()">get</button>
</p>
<script>
function Load() {
    const MyRequest = new XMLHttpRequest();
    MyRequest.onload = function () {
        document.getElementById("Result").innerHTML = this.responseText;
    }
    MyRequest.open("GET", "parsa.html");
    MyRequest.send();
}
</script>
```

پس کلیت کار بسیار آسان است. درخواستی به سمت سرور ارسال می‌شود، سرور آن را دریافت و تحلیل می‌کند. سپس پاسخی به آن ارسال می‌کند و تمام این موارد در پشت پرده و بدون رفرش صفحه انجام می‌شود. ساده‌ترین و متداول‌ترین مثال این قسمت، سرچ **گوگل** است. همانطور که می‌بینید، بدون آنکه صفحه رفرش شود، با هر کاراکتری که وارد می‌کنید، نتایج تغییر و آپدیت می‌شود.

به عنوان مثال اول می‌توانید یک فرم را با متدهای AJAX ارسال نمایید.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<body>
  <div class="row">
    <input type="text" id="UserName" required placeholder="نام شما">
  </div>
  <div class="row">
    <br>
    <button type="button" onclick="MyLoad();" >ارسال</button>
  </div>
  <br>
  <p id="Result"></p>
  <script>
    function MyLoad() {
      const xhttp = new XMLHttpRequest();
      var MyInput = document.getElementById("UserName").value;
      var result = document.getElementById("Result");
      if (MyInput == "") {
        result.innerHTML = "poor kon!";
      } else {
        xhttp.onload = function () {
          result.innerHTML = this.responseText;
        }
        xhttp.open("GET", "reg.php?UserName=" + MyInput + "");
        xhttp.send();
      }
    }
  </script>
</body>
</html>
```

Synchronous یا Asynchronous

همزمان در جاوااسکریپت یعنی منتظر پاسخ بمان و تا زمانی که پاسخی دریافت نکردی، هیچ کار دیگری انجام نده، اما نا همزمان به آن معناست که برعکس صحبت قبل عمل می‌کند و به کارهای دیگه هم رسیدگی خواهد کرد.

`MyRequest.open("Method", "URL", true or false);`

اگر `true` بزاریم یعنی ناهمزمان (**Asynchronous**) و اگر `false` بزاریم یعنی همزمان (**Synchronous**) که به صورت دیفالت، ناهمزمان است.

onreadystatechange در آجاکس جاوااسکریپت

با استفاده از ویژگی `onreadystatechange` می‌توانیم یک تابع تعریف کنیم تا اگر وضعیت ویژگی `readyState` تغییر کرد بتوانیم وضعیت درخواست ارسال شده به سمت سرور را کنترل کنیم.

نام ویژگی	توضیح
<code>readyState</code>	کنترل وضعیت درخواست عدد ۰ یعنی درخواست هنوز آماده‌سازی نشده عدد ۱ یعنی اتصال با سرور برقرار شده عدد ۲ یعنی درخواست دریافت شده عدد ۳ یعنی پردازش روی درخواست انجام شده عدد ۴ یعنی درخواست به‌طور کامل دریافت و پاسخ آماده‌شده
<code>status</code>	۲۰۰ = OK ۲۰۳ = Non-Authoritative Information ۲۰۴ = No Content ۴۰۰ = Bad Request ۴۰۳ = Forbidden ۴۰۴ = Not Found ۵۰۰ = Internal Server Error ۵۰۲ = Bad Gateway ۵۰۳ = Service Unavailable
<code>statusText</code>	برگشت وضعیت <code>status</code> به صورت رشته (مثلاً OK یا Not Found و...)

برای مثال کد زیر را ببینید:

```
<div id="Result"></div>
<p style="text-align:center;">
  <button onclick="Load()">get</button>
</p>
<script>
  function Load() {
    const MyRequest = new XMLHttpRequest();
    var Result = document.getElementById("Result");
    MyRequest.onreadystatechange = function () {
      if (this.readyState == 4 && this.status == 200) {
        Result.innerHTML = this.responseText;
      }
    };
    MyRequest.open("GET", "parsa.html");
    MyRequest.send();
  }
</script>
```

برای ارسال داده‌های فرم با استفاده از متد POST باید اول با استفاده از `setRequestHeader` مشخص کنیم که نوع داده‌های ارسالی چه چیزی هستند (مثلاً داده‌های فرم)، بعد در متد `send` باید داده‌ها را وارد کنیم.

```
function MyLoad(){
  const xhttp = new XMLHttpRequest();
  var MyInput = document.getElementById("UserName").value;
  var result = document.getElementById("Result");
  if(MyInput == ""){
    result.innerHTML = "pooor kon!";
  }else{
    xhttp.onload = function(){
      result.innerHTML = this.responseText;
    }
    xhttp.open("POST", "parsa.php");
    xhttp.setRequestHeader("Content-type", "application/x-www-form-urlencoded");
    xhttp.send("UserName="+MyInput+"");
  }
}
```

برای قراردادن لودینگ در حین بارگذاری صفحه می‌توانید از کد زیر استفاده کنید:

```
<div id="Result"></div>
<button onclick="Load()">get</button>
<script>
function Load() {
    const MyRequest = new XMLHttpRequest();
    var Result = document.getElementById("Result");
    MyRequest.onreadystatechange = function () {
        if (this.readyState == 4 && this.status == 200) {
            Result.innerHTML = this.responseText;
        } else {
            Result.innerHTML = "<div><img src='img/loading.gif'
width='70'></div>";
        }
    };
    MyRequest.open("GET", "parsa.html");
    MyRequest.send();
}
</script>
```

✓ **مثال:** دو سلکت آپشن قرار دهید. یکی برای استان و یکی برای شهر. با کلیک بر روی استان، شهرهای مربوطه در سلکت دوم فعال شود.

معرفی دستور Fetch

جاوااسکریپت می‌تواند درخواست‌های شبکه را به سرور ارسال کند و اطلاعات جدید را هر زمان که نیاز باشد بارگیری کند. Fetch یک رابط مدرن است که به شما امکان می‌دهد؛ درخواست‌های HTTP را از مرورگرهای وب به سرورها ارسال کنید. اگر با شیء XMLHttpRequest (XHR) کار کرده‌اید، Fetch API می‌تواند تمام وظایف را مانند شیء XHR انجام دهد.

باید بدانید، Fetch با promise کار می‌کند، در صورتی که XHR با callback.

تابع Promise بعد از اجرا شدن، یک پرامیس به ما برمی‌گرداند. این پرامیس شامل یک سری اطلاعات از نتیجه درخواست است. نمونه کد زیر:

```
<script>
    async function users() {
        let response = await
fetch('https://randomuser.me/api/?results=10');
        console.log(response);
    };
    users();
</script>
```

و همچنین کد زیر:

```
fetch('https://jsonplaceholder.typicode.com/posts/1')
  .then((response) => {
    console.log(response.status);
    console.log(response.statusText);
    console.log(response.ok);
    console.log(response.url);
  });
```

چیزی که در `body` قرار می‌گیرد، شامل پاسخ اصلی است که از سمت سرور آمده است در این مرحله باید مشخص کنیم پاسخی که از سرور آمده را به چه فرمتی می‌خواهیم؟

```
response.text();
response.json();
response.formData();
response.blob();
response.arrayBuffer();
```

در مثال زیر خروجی JSON می‌خواهیم:

```
async function users() {
  let response = await fetch('https://randomuser.me/api/?results=10');
  let data = await response.json();
  return data;
};
users().then(data => console.log(data));
```

مفهوم promise

ما مفهوم **callback** را درک می‌کنیم، اما اگر کد شما در داخل کال بک‌ها، **callback** داشته باشد و ادامه یابد، چه اتفاقی می‌افتد؟

خب، این ساختار بازگشتی بازگشت به **callback** به‌عنوان “جهنم **callback**” نامیده می‌شود و به حل این نوع مشکل کمک می‌کند. **Promises** در عملیات **جاوا اسکریپت ناهمزمان** زمانی مفید هستند که ما نیاز به اجرای دو یا چند عملیات پشت سر هم (یا بازگشت به **callback**) داریم، جایی که هر تابع بعدی با تکمیل عملکرد قبلی شروع می‌شود.

یک **Promises** شیئی است که ممکن است در آینده یک مقدار واحد تولید کند، یا یک مقدار حل شده یا دلیلی برای حل نشدن (رد) آن.

قبل از اینکه Promise معرفی شود برای انجام چند وظیفه غیر همزمان از callback function استفاده زیادی می‌شد.

به گفته " developer.mozilla یک Promises یک شی است که نشان‌دهنده تکمیل یا شکست نهایی یک عملیات ناهمزمان است. اساساً یک Promises یک شیء برگشتی است که به جای ارسال callback به یک تابع، callback را به آن متصل می‌کند. «Promises های مسئله «جهنم callback» را حل می‌کند که چیزی جز ساختار بازگشتی از callback نیست.

یک promise ممکن است در سه حالت ممکن باشد...

Fulfilled: زمانی که عملیات با موفقیت به پایان رسید.

Rejected: زمانی که عملیات شکست‌خورده باشد.

در حال تعلیق: حالت اولیه، نه انجام شده و نه رد شده است.

“همگام‌سازی و انتظار، نوشتن Promise ها را آسان تر می‌کند...”

```
function myDisplayer(some) {
  document.getElementById("demo").innerHTML = some;
}
let myPromise = new Promise(function(myResolve, myReject) {
  let x = 0;
  // some code (try to change x to 5)
  if (x == 0) {
    myResolve("OK");
  } else {
    myReject("Error");
  }
});
myPromise.then(
  function(value) {myDisplayer(value);},
  function(error) {myDisplayer(error);}
);
```

← Async & Await چیست؟

async یک تابع را Promise می‌کند

await باعث می‌شود یک تابع منتظر یک Promise باشد.

کلمه کلیدی **async** قبل از یک تابع باعث می‌شود تابع یک **Promise** را برگرداند:

```
async function myFunction() {
  return "Hello";
}
```

یا

```
function myFunction() {
  return Promise.resolve("Hello");
}
```

بنابراین در جاوا اسکریپت **عملیات ناهمزمان** را می‌توان در نسخه‌های مختلف...

ES5 -> Callback

ES6 -> Promise

ES7 -> Async/wait

می‌توانید از Async/wait برای انجام درخواست **Rest API** در جایی که می‌خواهید داده‌ها قبل از فشار دادن به نمای به‌طور کامل بارگیری شوند، استفاده کنید.

```
function myDisplayer(some) {
  document.getElementById("demo").innerHTML = some;
}
async function myFunction() {return "Hello";}
myFunction().then(
  function(value) {myDisplayer(value);},
  function(error) {myDisplayer(error);}
);
```

یا در مثال دیگر:

```
const showPosts = async () => {
  const response = await
  fetch('https://jsonplaceholder.typicode.com/posts');
  const posts = await response.json();
  console.log(posts);
}
showPosts();
```

متد blob ←

بدنه پاسخ در قالب یک فایل (blob یا Binary Large Object) به تابع **onFulfilled** ارسال می‌شود. در نتیجه از متد **blob** معمولاً زمانی استفاده می‌شود که قصد داشته باشیم یک فایل را به‌صورت کامل دریافت کرده و در صفحه وب درج کنیم (مانند یک فایل JPEG).

```
const myImage = document.querySelector('img');
const p = fetch('imgcode....jpg');
p.then(response => response.blob())
  .then(function (myBlob) {
    let fileURL = URL.createObjectURL(myBlob);
    myImage.src = fileURL;
  });
```

← حالت‌های مختلف شی (Object)

- **Response.ok**: این ویژگی یک Boolean برمی‌گرداند که نشان می‌دهد آیا درخواست موفقیت‌آمیز بوده است یا خیر.
- **Response.status**: این ویژگی کد وضعیت پاسخ را برمی‌گرداند (به‌عنوان مثال عدد ۲۰۰، برای یک درخواست موفق).
- **Response.url**: این ویژگی URL درخواست را برمی‌گرداند. معمولاً هنگام ارسال درخواست، این مورد را دارید.
- **Response.clone()**: یک کلون از شیء Response ایجاد می‌کند.
- **Response.text()**: داده‌های موجود در پاسخ را به‌صورت متن برمی‌گرداند، که هنگام بازیابی HTML مفید است.
- **Response.json()**: داده‌های موجود در پاسخ را به‌عنوان یک شیء JSON معتبر برمی‌گرداند.
- **Response.blob()**: برای داده‌هایی که به شکل مرجع فایل هستند؛ (مانند URL تصویر) مفید است.

کد زیر را در نظر بگیرید:

```
<script>
  fetch('https://jsonplaceholder.typicode.com/posts')
    .then(function (response) {
      // if (response.status !== 200)
      if (!response.ok) {
        console.log('Erroradash! : ' + response.status);
        return;
      }
      response.json().then(function (data) {
        document.write(data);
        console.log(data);
      });
    })
    .catch(function (err) {
```



```
document.write('Error: ' + err);
});
</script>
```

در پارامتر دوم تابع `fetch` می‌توانیم نوع متد را مشخص کنیم، `data` پاس بدیم و هدر ست کنیم. هرگاه اطلاعاتی را از سرور نیاز داشته باشیم باید یک درخواست به آن بزنیم و پاسخ را از سمت سرور دریافت کنیم. بر این درخواست و پاسخ قوانینی حکم فرماست که به آن پروتکل (**Http Protocol**) گفته می‌شود. هدرهایی که توسط سرور در پاسخ HTTP قرار داده می‌شوند از طریق خاصیت `headers` قابل دسترسی هستند. در واقع خاصیت `headers` یک نمونه از شیء `Headers` می‌باشد. این شیء دارای تعدادی متد است که با استفاده از آنها امکان دسترسی به هدرهای ذخیره‌شده در این شیء و همچنین اضافه کردن هدرهای جدید وجود دارد. جالب است بدانید خود `Header` به‌تنهایی یک شیء است که می‌تواند مقادیری را در HTTP ذخیره کند. مانند مثال زیر:

```
const myHeaders = new Headers()
myHeaders.set('name', 'arsam');
document.write(myHeaders.get('name') + '&lt;hr&gt;');
```

نمونه دیگری از ست کردن هدر در صفحه:

```
const content = 'Hello World';
const myHeaders = new Headers();
myHeaders.append('Content-Type', 'text/plain');
myHeaders.append('name', 'arsam');
myHeaders.append('Content-Length', content.length.toString());

console.log(myHeaders.has('Content-Type')); // true
console.log(myHeaders.has('Set-Cookie')); // false
console.log(myHeaders.get('Content-Type'));

myHeaders.set('Content-Type', 'text/html');
console.log(myHeaders.get('Content-Type')); // 11
console.log(myHeaders.get('name'));

myHeaders.append('X-Custom-Header', 'AnotherValue');

console.log(myHeaders.get('Content-Length')); // 11
console.log(myHeaders.get('X-Custom-Header')); //
['ProcessThisImmediately', 'AnotherValue']

myHeaders.delete('X-Custom-Header');
console.log(myHeaders.get('X-Custom-Header')); // null
```